

PATRIK ROTFUS

MUZIKA TIŠINE

Prevela
Vesna Stojković

■ Laguna ■

Naslov originala

Patrick Rothfuss

THE SLOW REGARD OF SILENT THINGS

Copyright © 2014 by Patrick Rothfuss

Interior illustrations copyright © Marc Simonetti /

Bragelonne 2014. All rights reserved.

Translation copyright © 2015 za srpsko izdanje, LAGUNA

Kupovinom knjige sa FSC oznakom
pomažete razvoj projekta odgovornog
korišćenja šumskih resursa širom sveta.

SW-COC-001767

© 1996 Forest Stewardship Council A.C.

Muzika tišine

*Za Vaj, bez koje priče ne ni bilo.
I za Tunel Boba, bez koga ne bi bilo Ori.*

Sadržaj

Autorov predgovor	11
Duboko ISPOD DNA svih STVARI	13
Šta pogled znači.	45
Lepo i slomljeno	65
Prilično neobično ugodno mesto	73
Šuplja.	83
Gnevni mrak	85
Pepeo i žar	105
Sve po njenoj želji.	121
Graciozan način kretanja	125
Skriveno srce stvari	137
Koda	149
Autorov pogovor	151
O autoru	159

Autorov predgovor

Možda je bolje da ne kupujete ovu knjigu.

Znam da pisac ne bi trebalo da kaže tako nešto. Ljudima iz marketinga se neće dopasti. Moja urednica će šiznuti. Ali hoću od samog početka da budem iskren prema vama.

Prvo, ako niste pročitali moje prethodne knjige, bolje je da ne počinjete od ove.

Moje prve dve knjige su *Ime vetra* i *Strah mudroga*. Ako vas zanima kako pišem, počnite od njih. One su najbolji uvod u moj svet. U ovoj knjizi govori se o Ori, jednom od likova iz tog serijala. Van konteksta prethodnih knjiga, verovatno ćete se osećati prilično izgubljeno.

Drugo, čak i ako ste *pročitali* moje prethodne knjige, mislim da bi bilo pošteno da vas upozorim da je priča pomalo čudna. Ne volim da otkrivam detalje, pa ću reći

samo da je... drugačija. Ne ponaša se onako kako bi klasična priča trebalo da se ponaša. I ako tražite nastavak Kvoutove povesti, ovde ga nećete naći.

Međutim, ako želite da saznate više o Ori, ova priča ima mnogo toga da ponudi. Ako volite reči, zagonetke i tajne. Ako vas zanimaju Dole i alhemija. Ako hoćete da saznate više o skrivenim zakonima mog sveta...

Pa, onda je ova knjiga možda za vas...

Duboko ISPOD DNA svih STVARI

Kad se Ori probudila, znala je da ima sedam dana.

Da. Bila je prilično sigurna u to. Sedmog dana doći će da je poseti.

Mnogo vremena. Predugo za čekanje. A opet, ne toliko dugo za sve što mora da se uradi. Ne ako bude pažljiva. Ne ako želi da bude spremna.

Otvorivši oči, Ori ugleda tračak slabog svetla. Retkost, pošto je bila ušuškana u Plaštu, svom najskrovitijem mestu. Dakle, bio je beli dan. Dubok dan. Dan za pronalaženje. Osmehnula se, a grudi joj zašištaše od uzbuđenja.

Svetla je bilo je taman toliko da vidi blede obrise svoje ruke dok je prstima tražila bočicu sa pipetom na polici

pored kreveta. Otvorila ju je i pustila da jedna kap padne na Foksenovu posudu. Trenutak kasnije, polako je zasvetleo bledoplavim sjajem večernjeg sutona.

Ori je oprezno odgurnula ćebe tako da ne dotakne pod. Izvukla se iz kreveta, osetivši topli kamen pod nogama. Lavor je stajao na stolu pored kreveta, kraj komadića njenog najmirišljavijeg sapuna. Ništa se nije promenilo tokom noći. To je dobro.

Ona iscedi još jednu kap pravo na Foksena. Oklevala je, iscerila se, pa sipala i treću. Na dan za pronalaženje ništa se ne radi polovično. Zatim je uzela ćebe, presavijala ga i presavijala, pažljivo ga gurnuvši pod bradu kako se ne bi očešalo o pod.

Foksenovo svetlo se pojačavalo. Najpre jedva slabašni treptaj: tačkica, udaljena zvezda. Onda je sav zasvetlucao, poput svica. Ubrzo je postao toliko blistav da je podrhtavao od sjaja. Stajao je ponosno u posudi, nalik plavozelenoj žeravici, jedva nešto većoj od novčića.

Osmehnula mu se, a on se sasvim razbudio, ispunivši ceo Plašt svojim najčistijim, najblistavijim plavobelim svetlom.

Ori je pogledala oko sebe. Spazila je svoj savršeni krevet. Taman za nju. Baš kako treba. Proverila je stolicu za sedenje. Kutiju od kedrovine. Majušnu srebrnu šolju.

Kamin je bio prazan. A iznad njega, na okviru: njen žuti list, njena kamena kutija, njena siva staklena tegla sa mirisnom osušenom lavandom. Ništa nije bilo nešto drugo. Ništa nije bilo ono što ne treba da bude.

Postojala su tri izlaza iz Plašta. Hodnik, ulaz i vrata. Ova poslednja nisu bila za nju.

Ori kroz ulaz pređe u Luku. Foksen je još ležao u posudi, pa je njegovo svetlo ovde bilo slabije, ali ipak dovoljno blistavo da se vidi. U poslednje vreme, u Luci nije bilo toliko prometno, međutim Ori je ipak sve redom proverila. Na stalku za vino stajao je slomljen porcelanski tanjir, ne deblji od latice cveta. Ispod njega bili su knjiga u kožnom povezu, sa tabacima presavijenim na po osam listova, par pampura, majušni kalem kanapa. S jedne strane, bela šolja za čaj čekala je njega sa strpljivošću na kojoj joj je Ori zavidela.

Na polici na zidu, u jednoj posudi, nalazila se grudvica žute smole. Parče crne stene. Sivi kamen. Gladak, pljosnat komad drveta. Pored svega ostalog, stajala je bočica čiji je zatvarač sa kopčom zjapio poput gladne ptice.

Na stolu u sredini, na čistoj beloj krpi, ležala je pregršt bobica božikovine. Ori ih je za trenutak posmatrala, pa ih odnese do police s knjigama, gde su više pristajale. Osvrnula se po sobi i klimnula glavom. Sve kako treba.

Vrativši se u Plašt, umi se, pa opru ruke i noge. Skliznu iz noćne košulje i složi je u kutiju od kedrovine. Zadovoljno se proteže, digavši ruke i propevši se visoko na prste.

Onda se uvuče u svoju omiljenu haljinu, onu koju joj je on dao. Nežno joj je prijanjala uz kožu. Njeno ime gorelo je u njoj poput vatre. Danas će imati mnogo posla.

Ori uze Foksena, ponese ga u skupljenim šakama. Krenula je kroz Luku, provukavši se kroz reckavu pukotinu u zidu. Iako otvor nije bio širok, jedva da je i ramena morala da okrene kako bi izbegla da se očeše o slomljeno kamenje – toliko je bila sitna. Uopšte joj nije bilo tesno.

Izvidik beše visoka prostorija ravnih, belih zidova od kamenih blokova. I – osim njenog visokog ogledala – potpuno prazna. Ali danas se u njoj našlo još nešto: najnežniji tračak sunca. Ušunjao se kroz vrh zasvođenog ulaza ispunjenog kršom: izlomljenim drvetom, komadima oborenog kamena. Mrlja svetla, eno tamo, sasvim gore.

Ori stade pred ogledalo i uze nakostrešenu četku koja je visila na njegovom drvenom ramu. Iščetkala je zamršeno klupko sna sve dok kosa poput oblaka nije lebdela oko nje.

Sklopila je šaku oko Foksena, a bez njegovog plavo-zelenog sjaja sobu ispuni mrkli mrak. Razrogačivši oči, videla je samo nežnu, bledu mrlju toplog svetla koje se probijalo kroz krš visoko iza nje. Bledozlatno svetlo uhvaćeno u njenoj bleдозlatnoj kosi. Ori se isceri samoj sebi u ogledalu. Izgledala je kao sunce.

Podigavši šaku, otkrila je Foksena i hitro odskakovala u razgranati lavirint Šablona. Ni minut joj ne beše potreban da nađe bakarnu cev umotanu u odgovarajuće platno. Ali trik je bio u tome da nađeš savršeno mesto, zar ne? Gotovo osamsto metara pratila je cev kroz

okrugle tunele od crvene cigle, pazeći da je ne izgubi među nebrojenim drugim isprepletenim cevima.

A onda cev bez upozorenja naglo skrenu, obruši se pravo u zakrivljeni zid i ostavi je. Bezobraznica. Bilo je, naravno, bezbroj drugih cevi, ali one male kalajne nisu imale nikakav omotač. One ledene, od poliranog čelika, bile su previše nove. Gvozdene cevi bile su toliko nestrpljive da joj gotovo bi neprijatno, ali imale su omotač od čistog pamuka i nije htela danas time da se zamara.

I tako je Ori pratila debelu keramičku cev koja je zujala dalje. Konačno se ukopala duboko u zemlju, ali tamo gde se savijala, platneni omotač je visio dronjav, poput košulje nekog derana. Ori se osmehnu i nežno odmota komad platna, dobro pazeći da ga ne pocepa.

Konačno se odvojio. Bio je savršen. Prozračni komad posivelog platna dužine njene ruke. Umoran ali voljan, i ona se, pošto ga je presavila, okrete i izbezumljeno pohita kroz Zasen, koji je odzvanjao, pa sve niže i niže do Dvanaestorice.

Dvanaestorica je jedno od retkih promenljivih mesta u čitavom Dole. Dovoljno mudro da poznaje sebe, dovoljno hrabro da *bude* to što jeste i dovoljno divlje da se menja a da ipak ostane potpuno verno svojoj prirodi. Po tome beše gotovo jedinstveno i, mada nije uvek bilo ni bezbedno ni ljubazno, Ori nije mogla a da ga ne voli.

Danas je prostor pod visokim svodom bio blistav i živahan, baš kao što je očekivala. Sunčevi zraci probijali su se kroz otvorenu rešetku visoko gore, padajući na

duboku usku dolinu nestalnog mesta. Svetlo je šaralo preko cevi, potpornih stubova i snažne, potpuno prave linije drevnog drvenog mosta. Daleki zvuk ulice probijao se duboko ispod dna svih stvari.

Ori je čula udaranje kopita o kaldrmu, oštar i pun zvuk poput pucketanja zglavcima. Čula je udaljenu grmljavinu kola u prolazu i nejasan žamor glasova. Kroz sve to probijao se piskav, gnevan plač neke bebe koja je očigledno želela sisu, ali joj je nisu davali.

U dnu Žute dvanaestorice nalazila se dugačka, duboka lokva s vodom glatkom poput stakla. Sunčeva svetlost koja je dopirala odozgo bila je dovoljno blistava da Ori vidi sve do drugog čvora cevi ispod površine.

Tu je već imala slamu, a tri boce čekale su na uskoj kamenoj ivici duž jednog zida. Ali Ori ih pogleda i namršti se. Jedna je bila zelena, druga smeđa, treća prozirna. Jedna je imala širok poklopac sa kopčom, druga sivi čep sa zavojnicom, treća pampur debeo poput pesnice. Sve različitih oblika i veličina, ali nijedna baš kako treba.

Ori ogorčeno podiže ruke.

Otrča nazad do Plašta, udarajući bosim nogama o kamen. Stigavši, odmeri pogledom sivu staklenu flašu u kojoj je bila lavanda. Uze je, pažljivo prouči, pa je vrati na mesto i ponovo odskakuta.

Hitala je kroz Luku, ovog puta kroz iskošeni ulaz, a ne kroz pukotinu u zidu. Zavila je naviše kroz Vrbu, a Foksen je bacao divlje senke po zidovima. Dok je trčala, kosa se vijorila za njom poput barjaka.

Krenula je zavojitim stepenicama kroz Mrak-kuću, ukrug pa naniže, ukrug pa naniže. Kad je konačno čula vodu kako teče i zvečanje stakla, znala je da je kročila u Zveket. Ubrzo se Foksenovo svetlo odražavalo u lokvi zamučene crne vode koja je progutala podnožje zavojitih stepenica.

U plitkoj niši stajale su dve boce. Jedna plava i uska. Druga zelena i zdepasta. Nakrivivši glavu i zažmurivši na jedno oko, Ori pruži ruku i s dva prsta dotače zelenu. Iscerila se, zgrabila je i potrčala nazad uz stepenice.

Dok se vraćala, promene radi prošla je kroz Poskok. Trčeći niz hodnik, gipko poput plesača preskočila je prvu duboku pukotinu na napuklom podu. Preko druge napukline preletela je poput ptice. Treću je preskočila divlje poput ljupke devojčice koja liči na sunce.

Ušla je u Žutu dvanaestoricu sva zaduvana i zadihana. Dok je hvatala dah, ugurala je Foksena u zelenu bocu, pažljivo ga ututkala slamom i pričvrstila poklopac zatvorivši kopču za gumenu zaptivač. Podigla je bocu do lica, poljubila je iscerivši se i pažljivo je stavila uz rub lokve.

Ori skide svoju omiljenu haljinu i okači je o jednu blistavu mesinganu cev. Iscerila se i malo se stresla, a u stomaku joj nervozno zaplivaše ribe. Onda, gola-golcijata, sa dve ruke podiže svoju lepršavu kosu. Zagladila ju je pa je uvila i pričvrstila pozadi komadom starog sivog platna tako da joj, u dugačkom repu, pada sve do sredine leđa.

Privivši ruke na grudi, u dva malena koraka našla se pored lokve. Umočila je jedan nožni prst u vodu, a potom celo stopalo. Isceri se kad oseti da je ledena i slatka poput nane. Zatim se spustila tako da su joj obe noge mlatarale u vodi. Za trenutak je oklevala, pridržavajući se onako golišava s obe ruke, dalje od hladnog kamenog ruba na ivici lokve.

Ali nije joj bilo druge. Namrštivši se, Ori se spusti cela. Kamena ivica bila je sve samo ne nana. Beše to hladan, grub ugriz za njenu nežnu, golišavu pozadinu.

Zatim se okrenula i počela polako da se spušta u vodu, mlatarajući stopalima dok nije našla malu kame-
nu izbočinu. Obavila je oko nje nožne prste, održavajući se do butina u lokvi. Nekoliko puta je duboko udahnula, čvrsto zažmurila i stisla zube pre nego što se pustila i zaronila donji deo tela ispod površine. Zacičala je, sva se naježivši od hladnoće.

Pošto je najgore pregrmela, zažmurila je pa zagnjurila i glavu. Dahćući i žmirkajući, otrla je vodu iz očiju. Cela se stresla, privivši jednu ruku na grudi. Ali kad je prestala da drhti, njenu grimasu zameni kez.

Bez oreola kose, Ori se osećala sićušno. Ali ne onako sićušno kako se svakog dana trudila da bude. Ne kao drvo među drvećem. Ni kao senka pod zemljom. Nije bila reč ni samo o sićušnom telu. Znala je da nije mnogo velika. Kad bi se pažljivije zagledala u visoko ogledalo, devojka koju bi ugledala bila je sićušna poput derleta što prosi na ulici. Devojka koju bi ugledala bila je mršava